

РЕШЕНИЕ

№ 1821

гр. София, 21.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 30 състав,
в публично заседание на 15.02.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мая Сукнарова

при участието на секретаря Кристина Алексиева, като разгледа дело номер **4419** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл.205, ал.5 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО).

Образувано е по жалба от М. В. А., действащ със съгласието на неговия родител и законен представител В. Д. А., подадена чрез упълномощения процесуален представител адв.С. Н., срещу заповед № 191 от 14.04.2022 г., издадена от директора на Националната гимназия за древни езици и култури „Св. Константин Кирил Философ“ (НГДЕК). С нея на М. А. е наложена санкция „Преместване в друго училище“ със срок до края на учебната 2021/2022 година. С жалбата се твърди, че оспорената заповед е незаконосъобразна като постановена в противоречие с приложимите материалноправни разпоредби и при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, както и в несъответствие с целта на закона. Исква се отмяната ѝ. Претендира се присъждане на сторените по делото разноски.

Ответникът - директорът на Националната гимназия за древни езици и култури „Св. Константин Кирил Философ“ в представен по делото писмен отговор и в открито съдебно заседание лично и чрез процесуалния си представител адв.Л. С. изразява становище за недопустимост на жалбата поради липса на правен интерес, предвид доброволното напускане на училището от жалбоподателя, а алтернативно счита същата за неоснователна. Моли съда да я остави без разглеждане, съответно да я отхвърли. Претендира и присъждане на разноски.

Административен съд – София град, второ отделение 30-ти състав, намира жалбата като подадена от надлежна страна срещу подлежащ на оспорване административен акт и в срока по чл.149, ал.1 от АПК за процесуално допустима. По отношение на направеното от ответника възражение за липса на правен интерес от обжалване на заповедта съдът счита, че същото е неоснователно, тъй като независимо от доброволното преместване на жалбоподателя в друго училище по негова преценка, оспорената заповед е породила своето правно действие. Наложена с нея санкция, в съответствие с чл.206, ал.1 и чл.69, ал.1 от Наредбата за приобщаващото образование (Н., издадена на основание чл.22, ал.7 във вр. с ал.2, т.7 от ЗПУО), ще бъде отразена в ученическата книжка, в личния картон/личното образователно дело на ученика и в бележника за кореспонденция на М. А.. Без значение е и обстоятелството, че същата по силата на закона се заличава с изтичане на срока за налагането ѝ, тъй като не е без значение дали правното действие на същата е приключило след изтичането на определен период от време или е отменена като незаконосъобразна. Ето защо за М. А. е налице правен интерес да оспори същата.

Разгледана по същество, жалбата е и основателна.

От данните по делото се установява следното:

През учебната 2021/2022 г. жалбоподателят М. В. А. е бил ученик в 8„в“ клас в НГДЕК. В периода 24.01.2022 г. – 28.01.2022 г. на пощата на класния ръководител на М. А. и системен администратор на електронния дневник на училището – г-жа А. П. са получени три имейла от адрес [електронна поща] от лице, представящо се като Ф. И., експерт „Мрежова и информационна сигурност“ в Министерството на образованието и науката (МОН). С тези имейли до г-жа П. е отправено предупреждение, че акаунтът ѝ в MStEams е компрометиран, във връзка с което от нея се иска да предостави паролата си, за да може проблемът да бъде отстранен. След проведена кореспонденция с експерти от МОН се установява, че посочените имейли не са изпращани от истинския Ф. И..

На 31.01.2022 г. на електронната поща на НГДЕК е получено заявление за достъп до обществена информация. Като заявител е посочен П. И. П. с имейл: [електронна поща]. Посочени са адрес: [населено място], [улица] телефон за връзка: +3598823999. По-късно на същия ден е получен втори имейл с уточнения по заявлението и посочен нов телефон за връзка: [ЕГН].

На заявлението е извършена проверка, тъй като възникнало съмнение относно подателя му. В резултат на нея е установено, че на профила на подателя е поставена чужда снимка, чужд телефон и неистински адрес.

На 16.02.2022 г. на електронната поща на училището е получен нов имейл, наименован „Нарушение на ЗДОИ от Националната гимназия за древни езици и култури „Св.Константин Кирил Философ“, с който е дадена „отстрочка“ на директора по направеното заявление и е отправено предупреждение за отнасяне на случая към компетентните органи за установяване на административно нарушение от страна на директора на НГДЕК. От същия имейл са изпратени искания с подобно съдържание до МОН, Р. – С. град, Министерството на културата, Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ и 09 РУ на СДВР.,

За опитите от неистински профили да се получи информация, представляваща лични данни за служители и ученици в НГДЕК, както и за нерегламентирани влизания от чужд IP адрес в профила на системния администратор на електронния дневник на училището са предприети действия от представители на МОН, Държавна агенция

„Национална сигурност” (ДАНС) и Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” (ГДБОП). При последната е заведена преписка с № 126600-2259/01.02.2022 г.

На 15.03.2022 г. след разговор на служител от СДВР с лицето, отговорило на телефона, даден като телефон за връзка в заявлението за достъп до обществена информация, жалбоподателят е идентифициран като негов подател, представил се под името П. П..

На същата дата (15.03.2022 г.) М. А. е повикан в кабинета на директора на НГДЕК. Там са били директорът М. П., заместник-директорът на гимназията Д. И., училищният психолог К. Ш., инспектор Д. към 09 РУ на СДВР П. С., , квартален отговорник към СДВР от 09 РУ – В. и служител на ГДБОП. Срещата е документирана в протокол № 1 от 15.03.2022 г. На нея М. А. признава, че той е авторът на заявлението по ЗДОИ, както и че е направил опит за нерагламентирано влизане в електронната система на училището Shkolo.bg. Родителите на М. А. са пристигнали в училището и са се включили в срещата след като служителите на МВР са си тръгнали. Била им е разяснена причината за срещата и че синът им е признал осъществяването на деянията, в които е бил обвинен.

На 16.03.2022 г. класният ръководител на М. А. – А. П. е внесла мотивирано становище с вх.№ УД-438/16.03.2022 г., съдържащо предложение за налагане на М. А. на мярката „Преместване в друго училище”.

На 17.03.2022 г. в кабинета на директора на НГДЕК е проведена среща с родителите на М. по тяхно искане. На тази среща са присъствали освен посочените лица (директорът и родителите на М.), също и заместник-директорът и училищният психолог. Воден е протокол № 2 от 17.03.2022 г.

Отново на 17.03.2022 г. следобед е проведен Педагогически съвет, на който единодушно е взето решение за откриване на процедура за налагане на наказание на ученик по чл.199, ал.1, т.4 от ЗПУО. На съвета са присъствали и изслушани М. А. и баща му В. А.. (Протокол № 14/17.03.2022 г.)

С писмо с изх.№ РД9528 от 21.03.2022 г. отдел „Закрила на детето” на ДСП „С.” е уведомен за откритата процедура за налагане на санкция „Преместване в друго училище”. В отговор с писмо с изх.№ СТ/Д-С-СЛ от 13.04.2022 г. училището е уведомено, че е проведена среща с ученика и неговите родители.

На 14.04.2022 г. Педагогическият съвет взема единодушно решение за налагане на санкцията „Преместване в друго училище” на М. В. А.. (Протокол № 16/14.04.2022 г.) Вследствие на всичко това, на 14.04.2022 г., директорът на НГДЕК „Св. Константин Кирил Философ” е издала заповед № 191, с която основание чл.203, ал.1 от ЗПУО, чл.31, ал.1, т.22 от Наредба № 15 от 22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти (Наредба № 15) във вр. с чл.199, ал.1, т.4 от ЗПУО, чл.172, ал.1, т.2 от ЗПУО и чл.129, ал.1, т.3, б.,„б” и „в” от Правилника за дейността на училището (ПДУ), на М. В. А. е наложена санкция „Преместване в друго училище” със срок до края на учебната 2021/2022 година. Като мотиви на заповедта е записано следното: Ученикът от 31.01.2022 г. използва фалшива самоличност, представяйки се за П. И. П. чрез електронна поща, с която иска достъп до обществена информация от НГДЕК, след което подава сигнали до Регионалното управление по образованието – С. град, Министерство на културата, Министерство на образованието и науката, 09 РУ на СДВР, Главна инспекция по труда. Ученикът е използвал и втора фалшива самоличност от 27.01.2022 г.,

представяйки се за длъжностното лице Ф. И., държавен служител в МОН (експерт по сигурността), за да проникне в системата на училището чрез профила на неговия класен ръководител и системен администратор на училището, в която се съхраняват всички лични данни на ученици, родители и служители на НГДЕК, което представлява тежка форма на нарушение на ПДУ и особено тежка проява на насилие над служители на НГДЕК в електронна среда в периода 27.01.-15.03.2022 г. Отбелязано е, че са предприети дейности съгласно чл.186, ал.1, т.1 от ЗПУО: обсъждане между ученика, класния ръководител, директора, родителите, психолога и инспектор от Детска педагогическа стая с цел изясняване на възникналите проблеми. Наредено е на класния ръководител в срок до 19.04.2022 г. да информира ученика и родителите за издаването на заповедта, както и да отрази наложената санкция в електронния дневник на училището.

По делото бяха разпитани в качеството им на свидетели К. А. А. – майка на жалбоподателя, К. А. Ш. – училищен психолог в НГДЕК, А. А. П. – класен ръководител на М. А., К. П. Г. – психолог в терапевтичен комплекс, работил с М. А., П. С. С. - служител в криминална полиция на 09 РУ на СДВР инспектор „Борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни”. В последното проведено по делото заседание съдът изслуша лично и жалбоподателя М. В. А..

По отношение на свидетелските показания съдът намира, че следва да кредитира същите като отчете отношенията на свидетелите със страните по делото. С оглед на това ще се позове на тези от тях, които изграждат непротиворечива представа за осъществилите се в действителност факти и обстоятелства.

След като извърши длъжимата на основание чл.168, ал.1 от АПК проверка за законосъобразност на оспорения акт на всички основания по чл.146 от АПК, съдът приема от правна страна следното:

Оспорената в настоящето производство заповед е издадена от компетентен орган – директорът на НГДЕК „Св. Константин Кирил Философ” в кръга на неговите правомощия, очертани с чл.203, ал.1 от ЗПУО, според който санкциите "забележка" и "преместване в друга паралелка в същото училище" се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции - със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

Оспореният акт е издаден в предвидената от закона писмена форма, доколкото в съответствие с нормата на чл.59, ал.2 от АПК и с правилата на чл. 205, ал. 2 от ЗПУО съдържа вида на санкцията, срок и мотиви за налагането ѝ.

При издаване на акта не са спазени административнопроизводствените правила.

Процедурата по налагане на санкции по реда на ЗПУО е подробно разписана в глава IX, раздел III „Санкции на учениците" (чл.199–чл.207), както и в глава III от Наредбата за приобщаващото образование.

Съгласно чл.199, ал.1 от ЗПУО, санкции се налагат след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците. В чл.186, ал.1 от закона неизчерпателно са изброени дейности по мотивация и преодоляване на проблемното поведение. В заповедта е записано, че са предприети дейности съгласно чл.186, ал.1, т.1 от ЗПУО, а именно обсъждане между ученика, класния ръководител, директора, родителите, психолога и инспектор от Д. с цел изясняване на възникналите проблеми. По преписката обаче не се откриват данни класният ръководител на М. А. да е

присъствала на някои от проведените по повод констатираните нарушения срещи, нито да е имало обсъждане на казуса от П. и санкционирания ученик. Разпоредбата на чл.46 от Н. определя ролята на класния ръководител като лице, което съдейства за разрешаването на възникналия проблем като осъществява разговор с ученика за установяване на причините, довели до възникването на проблема, при спазване на етичния кодекс на училищната общност (ал.1), в зависимост от резултата от този разговор съвместно с ученика определя дейности, които да доведат до преодоляване на проблема (ал.3), оказва подкрепа на ученика за осъществяване на дейностите по ал.3 (ал.4).

В случая се оказва, че класният ръководител на 8 „в” клас въобще не е участвала в обсъжданията на възникналия проблем, както изисква чл.186, ал.1, т.1 от ЗПУО. От свидетелските показания на П. става ясно, че същата е класен ръководител на класа, в който е учил жалбоподателят, от началото на втори срок (04.02.2022 г.). На 15.03.2022 г. г-жа А. П. е била в болничен и при телефонното позвъняване от майката на М., е отговорила, че „не знае нищо по въпроса”. Това се потвърждава от свидетелските показания и на двете (св.А. и св.П.). На следващия ден (на 16.03.2022 г.). А. П. е внесла мотивирано становище, съдържащо предложение за налагане на спорната санкция на М. А.. При това не може да се приеме, че е изпълнено условието на чл.199, ал.1 от ЗПУО преди налагане на санкцията да са били изчерпани останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на ученика, като всъщност дори липсват данни за намерение за прилагането на такива мерки.

Съгласно чл.204 от ЗПУО за откриване на процедура по налагане на санкциите по чл.199, ал.1 директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл.199, ал.1, т.3-5 и съответните териториални структури за закрила на детето. В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си. Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник. Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование (чл.204, ал.5 от ЗПУО).

Съгласно чл.64 от Н., директорът на училището задължително писмено уведомява родителя или съответното лице по чл.60, ал.1 или 2 за откриването на процедура по налагане на санкция, а в случаите на налагане на санкция „предупреждение за преместване в друго училище”, „преместване в друго училище” или „преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение” - и съответните териториални структури за закрила на детето. В уведомлението по ал.1 се посочват извършеното от ученика нарушение и условията по чл.60, ал.1 и чл.65, ал.2, при които родителят или определеното лице по чл.60, ал.2 може да участва в процедурата по налагане на санкцията. В случая родителите са били уведомени за започване на процедура по чл.204 от ЗПУО чрез съобщение в електронния дневник. Това уведомяване, макар и да не съдържа извършеното от ученика нарушение съдът счита за редовно, тъй като родителите вече са били запознати с него.

Според чл.65, ал.1 преди налагане на санкция директорът или упълномощено от него лице задължително изслушва ученика в присъствието на психолог или на педагогически съветник и/или се запознава с писменото обяснение на ученика на фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. На изслушването присъства и социален работник в съответствие с чл.15, ал.4 от Закона за закрила на детето. Изискванията на цитирания текст от Наредбата също не са изпълнени. На първо място, изслушването на ученика преди налагане на санкцията следва да бъде направено от директора или упълномощено от него лице. Това изслушване обаче се е състояло пред Педагогическия съвет и то непосредствено преди да бъде взето решението за налагане на санкцията. От друга страна, от съдържащите се в преписката доказателства се установява, че с писмо от 13.04.2022 г. директорът на ДСП „С.“ Отдел „Закрила на детето“ е уведомил НГДЕК по повод постъпил сигнал от училището за открита процедура за налагане на санкция „Преместване в друго училище“ на М. А.. В писмото е записано, че е проведена среща с ученика и неговите родители. Социален работник на изслушването обаче не е присъствал, а това е задължително изискване на чл.65, ал.1 от Н. Присъствието на социален работник е различно от изслушването в присъствието на училищния психолог, доводи в каквато насока изтъква ответника, за да докаже изпълнение на императивното изискване на този текст от Наредбата.

От събраните по делото доказателства безспорно се установява, че преди да се предприемат действия по налагане на предвиденото в закона наказание М. А. е бил извикан в кабинета на директора, където са присъствали също заместник-директорът, училищният психолог, инспекторът „Д.“ към 09 РУ на СДВР П. С., квартален отговорник към СДВР от 09 РУ - В. и служител на ГДБОП. За тази среща родителите не са били уведомени от училището. За нея те са узнали от сина си, който им се е обадил по телефона. Този логичен извод следва от факта, че се е наложило родителите да звънят на класния ръководител на М. - А. П., за да се информират за причината за срещата, която се провежда със сина им. Тя пък от своя страна им е отговорила, че е в болничен и не знае нищо. Едва след като са пристигнали им е било обяснено от директорката на училището, че М. е признал, че е автор на заявление за достъп до обществена информация, направено от фалшив профил и на имейли, изпратени също от чужд профил с цел нерегламентирано влизане в електронната система на училището. След пристигането на родителите представителите на СДВР и ГДБОП вече са си били тръгнали. Това обстоятелство се потвърждава от свидетелските показания на инспектор

Д. към 09 РУ на СДВР П. С..

При тези данни съдът не възприема тезата на ответника, че тази среща изпълва съдържанието на посочената в оспорената заповед дейност по мотивация и преодоляване на проблемното поведение по чл.186, ал.1, т.1 от ЗПУО, нито пък че представлява изслушване на ученика по реда на чл.65, ал.1 от Н. Всъщност осъществяването на среща от типа на състоялата се на 15.03.2022 г. в кабинета на директора с непълнолетния М., без присъствие на негов родител, не може да се приеме като част от процедурата за налагане на санкция по чл.199 от ЗПУО. От сведенията, които дават майката на М. – св.А., терапевтът, който е работил с него – св.Г. и от сведенията на М., дадени при изслушването му от съда, може да се направи извод, че М. се е почувствал заплашен и притиснат. Подобно поведение спрямо 14-годишно дете е недопустимо. Не може да се отрече дързостта, с която от страна на М. А. са извършени действията, които са провокирали започването на процедура по налагане на санкция. В същото време, създадените с нормативната уредба строги правила при налагане на санкции на деца държат сметка за тяхната физическа и психическа зрялост, която предполага и поставяне на по-солидни гаранции за защита. Неспазването на така създадените нормативни правила на поведение от страна на педагозите и останалите училищни служители, които освен чисто обучителната и възпитателна функция, която следва да изпълняват, имат моралното задължение да действат в интерес на децата и да бранят техните интереси.

В случая на ученика е наложена предвидената в чл.199, ал.1, т.4 от ЗПУО санкция – „преместване в друго училище“. За тази санкция разпоредбата на чл.200, ал.4 от ЗПУО предвижда, че се налага за тежки или системни нарушения. В случая действително нарушението може да се определи като тежко, но санкцията, която следва да се наложи за него трябва да е предвидената в закона и процедирана по съответния ред, за да може същата да изпълни своята функция. А тя е да поправи проблемното поведение на ученика, като именно към тази цел са насочени и всички предхождащи я действия и мерки. Вярно е, че всяко нарушение трябва да понесе своето наказание, но последното трябва да бъде съразмерно и адекватно и да не създава нежелание за участие на ученика в учебния процес. Дори и спорната санкция да е била съответна на същността и тежестта на нарушението, начинът, по който същата е наложена, говори за неоправдано превишаване на въздействието ѝ спрямо жалбоподателя.

По изложените съображения заповед № 191 от 14.04.2022 г., издадена от директора на Националната гимназия за древни езици и култури „Св. Константин Кирил Философ“ представлява незаконосъобразен

административен акт, който следва да бъде отменен.

Предвид изхода на спора и на основание чл.143, ал.1 от АПК, направеното от жалбоподателя искане за присъждане на разноси следва да бъде уважено, като ответникът му заплати сумата от 610 лв., от които 10 лв. за държавна такса и 600 лв. за заплатено адвокатско възнаграждение. Тези разноси са своевременно поискани, като са представени и доказателства за реалното им заплащане.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2, предл. последно от АПК, Административен съд - София град, второ отделение, 30-ти състав,

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ заповед № 191 от 14.04.2022 г., издадена от директора на Националната гимназия за древни езици и култури „Св. Константин Кирил Философ“.

ОСЪЖДА Националната гимназия за древни езици и култури „Св. Константин Кирил Философ“ да заплати на М. В. А. направените по делото разноси в размер на 610 (шестстотин и десет) лева.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението пред Върховния административен съд на Република България.

Съдия: